

แผนยุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒

- คำขวัญ** อดทน อดปรี อดเกร ฟังปฏิบัติต่อผู้อื่น เหมือนดังปฏิบัติต่อตนเอง
Do unto others as you would have others do unto you.
- ปรัชญา** ความสำเร็จที่แท้จริงอยู่ที่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ
True success is not in the learning, but in its application to the benefit of mankind.
- ปณิธาน** ปัญญาของแผ่นดิน
Wisdom of the Land
- วิสัยทัศน์** มหาวิทยาลัยมหิดลมุ่งมั่นที่จะเป็นมหาวิทยาลัยระดับโลก
Mahidol University is determined to be a world class university.
- พันธกิจ** สร้างความเป็นเลิศทางด้านสุขภาพ ศาสตร์ ศิลป์ และนวัตกรรม บนพื้นฐานของคุณธรรมเพื่อสังคมไทย
และประโยชน์สุขแก่มวลมนุษยชาติ
To excel in health, sciences, arts and innovation with integrity for the betterment of
Thai society and the benefit of mankind.

วัฒนธรรมองค์กร

M	Mastery	รู้แจ้ง รู้จริง สมเหตุ สมผล
A	Altruism	มุ่งผลเพื่อผู้อื่น
H	Harmony	กลมกลืนกับสรรพสิ่ง
I	Integrity	มั่นคงยิ่งในคุณธรรม
D	Determination	แน่วแน่ทำ กล้าตัดสินใจ
O	Originality	สร้างสรรค์สิ่งใหม่
L	Leadership	ไฟใจเป็นผู้นำ

ยุทธศาสตร์ ๔ ยุทธศาสตร์

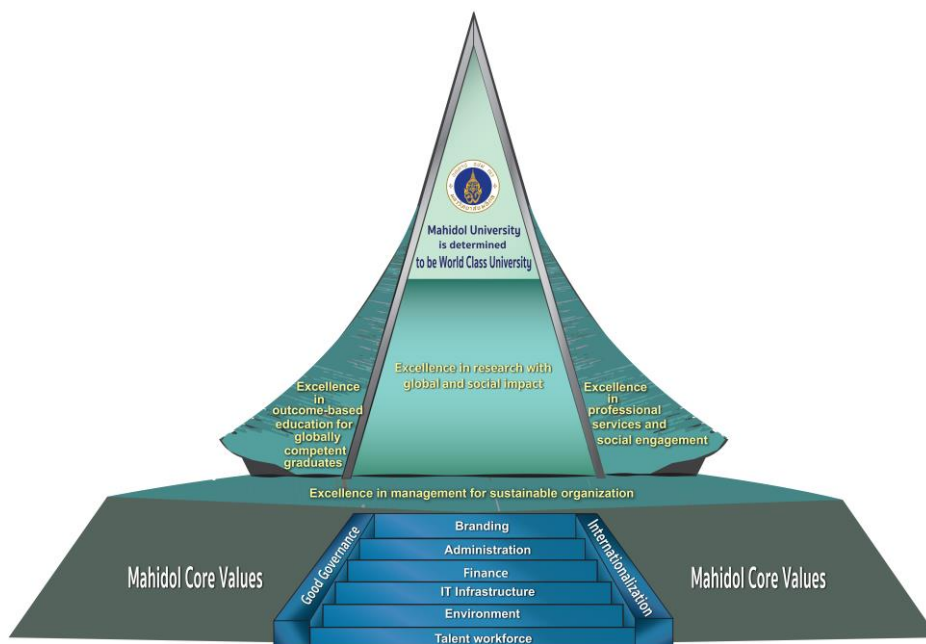
ยุทธศาสตร์ ๑ Excellence in research with global and social impact

ยุทธศาสตร์ ๒ Excellence in outcome-based education for globally- competent graduates

ยุทธศาสตร์ ๓ Excellence in professional services and social engagement

ยุทธศาสตร์ ๔ Excellence in management for sustainable organization

- Finance
- Environment
- Branding
- Talent Workforce
- Administration & Governance
- IT Infrastructure

โมเดลยุทธศาสตร์

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล
๒. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่ตรงกับความต้องการของสังคม
๓. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีผลงานวิจัยที่สร้างองค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่

กลยุทธ์

๑. สรรหา คัดเลือก และคงไว้ซึ่งนักวิจัยที่มีคุณภาพสูง และดำรงไว้ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมทางการวิจัย
๒. มีระบบบริหารจัดการและระบบประเมินนักวิจัยและผลงานวิจัย ระบบสนับสนุนสิ่งเอื้ออำนวยงานวิจัยทุกประเภทโดยเฉพาะสหวิทยาการ
๓. มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การเพิ่มมูลค่า (Value Added) เพื่อพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมโดยร่วมกับภาครัฐและเอกชน
๔. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย			
		๕๙	๖๐	๖๑	๖๒
๑.๑ จำนวนเงินทุนสนับสนุนการวิจัยในปีงบประมาณต่อจำนวนบุคลากรสายวิชาการ	บาท/คน	๔๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐
๑.๒ จำนวนบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่เป็นที่ยอมรับต่อจำนวนบุคลากรสายวิชาการในแต่ละปีปฏิทิน	(ฉบับ) ชิ้น/คน	๐.๖๕	๐.๗	๐.๗๕	๐.๘
๑.๓ จำนวนดัชนีการอ้างอิงต่อบทความวิจัยในแต่ละปีปฏิทิน	(ฉบับ) ครั้ง/ชิ้น	๓.๕	๔	๔.๕	๕
๑.๔ จำนวนสัญญาโครงการวิจัยที่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ต่อภาครัฐ/เอกชน	ฉบับ/ปี	๒๐๐	๒๓๐	๒๖๐	๒๙๐
๑.๕ ระดับความพึงพอใจของแหล่งทุนภาครัฐในแต่ละปีงบประมาณ	ระดับ (เต็ม ๕)	๔	๔.๕	๔.๗	๔.๘
๑.๖ แสดงถึงประโยชน์จากผลกระทบของงานวิจัยต่อสังคมไทย/สังคมโลก ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา			เชิงอรรถ (Descriptive)		

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีหลักสูตร
ชั้นแนวหน้า ที่ได้รับการรับรองตาม
มาตรฐานสากล และมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
การเรียนรู้ของนักศึกษา (Outcome-
Based Education)
๒. เพื่อสร้างบัณฑิตให้สามารถพัฒนา
ศักยภาพของตนเอง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ
คุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะเพื่อ
เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ก่อให้เกิด
ประโยชน์ต่อสังคมในวงกว้าง
(Transformative Leader)
๓. สร้างความผูกพัน (Student/Alumni
Engagement)ของนักศึกษาและศิษย์เก่า
เพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยและสร้างความ
ภาคภูมิใจในความเป็นมติดล

กลยุทธ์

๑. ผลักดันให้หลักสูตรได้รับการรับรองตามเกณฑ์
มาตรฐานระดับสากล
๒. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้น
Self-Awareness and Social Awareness
ที่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมทั้งในและ
ต่างประเทศอย่างแท้จริง
๓. พัฒนาระบบและกลไกที่ส่งเสริมและพัฒนา
บุคลากรทางการศึกษาให้มีแนวคิดสมรรถนะ
ทางการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการ
เรียนรู้ของนักศึกษา (Innovative System for
Teaching and Learning Development)
๔. พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาและ
กิจการนักศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อ
รูปแบบการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน
โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัย
และสร้างแหล่งเรียนรู้แบบเปิดที่ตอบสนองต่อ
ความต้องการของนักศึกษา (Global Open
Access Learning-University)
๕. ผลักดันให้เกิดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมให้
นักศึกษานำศักยภาพของตนเองมาประยุกต์ใช้ให้
เกิดประโยชน์ต่อสังคม
๖. การส่งเสริมเชิงรุกและสนับสนุนเครือข่ายศิษย์เก่า
เพื่อพัฒนานักศึกษาและมหาวิทยาลัยในระดับชาติ
และนานาชาติ

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย			
		๕๙	๖๐	๖๑	๖๒
๒.๑ ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล	ร้อยละ	๐.๓๐ (๑ จาก ๓๓๓)	๕ (๑๗ จาก ๓๓๓)	๖ (๒๐ จาก ๓๓๓)	๗ (๒๔ จาก ๓๓๓)
๒.๒ ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) ของหลักสูตร/ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	ระดับ (เต็ม ๕)	๔.๕	๔.๖	๔.๗	๔.๘
๒.๓ อัตราการได้งานทำตรงสายวิชาชีพ/ประกอบอาชีพอิสระ/ศึกษาต่อของบัณฑิต ภายใน ๑ ปี <ul style="list-style-type: none"> ● ระดับปริญญาตรี <ul style="list-style-type: none"> — สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ — สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี — สาขามนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ ● ระดับบัณฑิตศึกษา <ul style="list-style-type: none"> — สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ — สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี — สาขามนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ 	ร้อยละ				
		๙๐	๙๕	๙๕	๙๕
		๗๐	๗๕	๘๐	๘๕
		๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
		๗๕	๘๐	๘๕	๘๕
		๗๐	๗๕	๘๐	๘๐
		๘๐	๘๕	๙๐	๙๐
๒.๔ อัตราผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (ตามเกณฑ์คุณภาพ สกอ.) <ul style="list-style-type: none"> ● ระดับปริญญาโท ● ระดับปริญญาเอก 	ร้อยละ				
		๗๐	๗๕	๘๐	๘๕
		๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๒.๕ ร้อยละของศิษย์เก่าที่ร่วมพัฒนาส่วนงาน/มหาวิทยาลัย (Alumni Engagement Index)	ร้อยละ	๑๐	๑๕	๒๐	๒๐
๒.๖ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (ภายหลังการทำงาน ๑ ปี)	ระดับ (เต็ม ๕)	๔.๒	๔.๓	๔.๔	๔.๕

เป้าประสงค์

- ๑. เพื่อส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมีความเป็นเลิศในการให้บริการวิชาการและ/หรือวิชาชีพที่ได้มาตรฐานสากล
- ๒. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีผลงานที่ขับเคลื่อนและตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามความต้องการของสังคมอย่างมีส่วนร่วม โดยเฉพาะด้านสุขภาพและสุขภาวะ

กลยุทธ์

- ๑. ส่งเสริมให้หน่วยงานมีการบริการทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสร้างผลตอบแทนให้หน่วยงาน
- ๒. ส่งเสริมความร่วมมือของหน่วยงานภายในและ/หรือภายนอกเพื่อให้เกิดการบริการทางวิชาการแบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary)
- ๓. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมการให้บริการทางวิชาการและ/หรือวิชาชีพที่สามารถขับเคลื่อนและตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามความต้องการของสังคมอย่างมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย			
		๕๙	๖๐	๖๑	๖๒
๓.๑ ร้อยละของหน่วยบริการที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานระดับสากล	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๓.๒ ผลตอบแทนจากการให้บริการวิชาการ	ล้านบาท	๓๗๕	๔๐๐	๔๑๕	๔๒๕
๓.๓ จำนวนสัญญาที่เกิดขึ้นใหม่ของโครงการ/กิจกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพที่มีการบูรณาการแบบองค์รวมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/ประชาสังคม (ต้องมีข้อตกลงชัดเจน หรือสัญญาจ้าง ได้แก่ Agreement, Term of Reference, Contract ไม่นับรวม MOU)	ฉบับ	๑๗๐	๑๙๐	๒๐๐	๒๒๐
๓.๔ จำนวนรางวัลหรือนโยบายระดับชาติ/นานาชาติ ที่เกิดจากโครงการหรือกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย	รางวัล/ นโยบาย	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
๓.๕ จำนวนศูนย์บริการทางวิชาการ/วิชาชีพที่ได้รับการรับรองความเป็นเลิศระดับชาติ/นานาชาติ (ทั้งนี้จะต้องมีหน่วยงานรับรองจากภายนอก หรือกรรมการคุณภาพของมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์)	ศูนย์	๑๐	๑๒	๑๔	๑๖

- Finance
- Environment
- Branding
- Talent Workforce
- Administration & Governance
- IT Infrastructure

เป้าประสงค์

๑. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมต่อการดำเนินงานทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ
๒. เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีเสถียรภาพด้านการเงินการคลังที่เพียงพอต่อการดำเนินงานและการพัฒนาในอนาคต
๓. เพื่อให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของมหาวิทยาลัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๔. เพื่อให้มหาวิทยาลัยสามารถเป็นต้นแบบการบริหารที่มุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
๕. เพื่อให้มีระบบคุณภาพที่ทำให้มั่นใจว่าจะนำมหาวิทยาลัยไปสู่ความเป็นเลิศและยั่งยืน
๖. เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหิดลให้มีความเด่นชัดและเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์

๑. พัฒนาระบบการวางแผนด้านบุคลากร การพัฒนาบุคลากร และการสร้างสมดุลระหว่างชีวิตและงาน
๒. มีการวิเคราะห์ต้นทุนของการดำเนินการ และการวางแผนทางการเงินที่ดีเพื่อให้องค์กรมีความยั่งยืน
๓. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้สามารถส่งเสริมการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๔. ส่งเสริมให้ส่วนงานมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการสร้างความเป็นมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศน์ (ECO University)
๕. ผลักดันการพัฒนาคุณภาพในระดับมหาวิทยาลัยและส่วนงาน ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาระดับสากล รวมถึงการสร้างเครือข่ายและระบบสนับสนุนเพื่อการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัย
๖. สร้างระบบและกลไกการสื่อสารองค์กรแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกส่วนงานดำเนินการตามระบบ เพื่อให้การสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งมหาวิทยาลัย

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	เป้าหมาย			
		๕๙	๖๐	๖๑	๖๒
๔.๑ ระดับความผูกพันของบุคลากร (เฉพาะกลุ่ม Talent)	ระดับ (เต็ม ๑๐)	๗	๘	๘.๕	๙
๔.๒ จำนวนส่วนงานที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย	ส่วนงาน	๑๒	๑๕	๑๘	๒๐
๔.๓ ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการเบิกจ่าย	ร้อยละ	๙๕	๙๕	๙๕	๙๕
๔.๔ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ ต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย	ระดับ (เต็ม ๕)	๔.๐	๔.๑	๔.๒	๔.๓
๔.๕ ร้อยละของส่วนงาน/หน่วยงาน ที่ผ่านเกณฑ์ประเมินตามตัวชี้วัดมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศน์ต่อส่วนงาน/หน่วยงานทั้งหมดที่เข้าร่วม	ร้อยละ	๒๕ (๑๐ จาก ๔๐)	๕๐ (๒๐ จาก ๔๐)	๘๐ (๓๒ จาก ๔๐)	๑๐๐ (๔๐ จาก ๔๐)
๔.๖ จำนวนส่วนงานที่ได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐/๓๐๐ ในการประเมิน EdPEX	ส่วนงาน				
	≥ ๒๐๐ คะแนน	๗	๙	๑๑	๑๓
	≥ ๓๐๐ คะแนน	๒	๓	๔	๕
๔.๗ ระดับการรับรู้/ความเข้าใจในภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน/ภายนอก	ระดับ (เต็ม ๕)	๓.๕	๔	๔	๔

สรุปตัวชี้วัดยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒

ตัวชี้วัด	ประเภทตัวชี้วัด	
	Corporate KPIs	KPIs
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ Excellence in research with global and social impact		
๑.๑ จำนวนเงินทุนสนับสนุนการวิจัยในปีงบประมาณต่อจำนวนบุคลากรสายวิชาการ	√	√
๑.๒ จำนวนบทความตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติที่เป็นที่ยอมรับต่อจำนวนบุคลากรสายวิชาการในแต่ละปีปฏิทิน	√	√
๑.๓ จำนวนดัชนีการอ้างอิง/ตอบบทความวิจัยในแต่ละ ปีปฏิทิน	√	√
๑.๔ จำนวนสัญญาโครงการวิจัยที่มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือองค์ความรู้ต่อภาครัฐ/เอกชน	√	√
๑.๕ ระดับความพึงพอใจของแหล่งทุนภาครัฐในแต่ละปีงบประมาณ		√
๑.๖ แสดงถึงประโยชน์จากผลกระทบของงานวิจัยต่อสังคมไทย/สังคมโลก ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา		√
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ Excellence in outcome-based education for globally- competent graduates		
๒.๑ ร้อยละของหลักสูตรที่ได้รับการรับรองคุณภาพตามมาตรฐานระดับสากล	√	√
๒.๒ ผลการประเมินคุณภาพบัณฑิตตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (Expected Learning Outcomes) ของหลักสูตร/ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	√	√
๒.๓ อัตราการได้งานทำตรงสายวิชาชีพ/ประกอบอาชีพอิสระ/ศึกษาต่อของบัณฑิตภายใน ๑ ปี <ul style="list-style-type: none"> ● ระดับปริญญาตรี <ul style="list-style-type: none"> — สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ — สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี — สาขามนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ ● ระดับบัณฑิตศึกษา <ul style="list-style-type: none"> — สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ — สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี — สาขามนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์ 		√
๒.๔ อัตราผลงานของนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ได้รับการตีพิมพ์หรือเผยแพร่ (ตามเกณฑ์คุณภาพ สกอ.) <ul style="list-style-type: none"> ● ระดับปริญญาโท ● ระดับปริญญาเอก 		√
๒.๕ ร้อยละของศิษย์เก่าที่ร่วมพัฒนาส่วนงาน/มหาวิทยาลัย (Alumni Engagement Index)		√
๒.๖ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต (ภายหลังการทำงาน ๑ ปี)		√

ตัวชี้วัด	ประเภทตัวชี้วัด	
	Corporate KPIs	KPIs
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ Excellence in professional services and social engagement		
๓.๑ ร้อยละของหน่วยบริการที่ได้รับใบรับรองมาตรฐานระดับสากล	√	√
๓.๒ ผลตอบแทนจากการให้บริการวิชาการ	√	√
๓.๓ จำนวนสัญญาที่เกิดขึ้นใหม่ของโครงการ/กิจกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพที่มีการบูรณาการแบบองค์รวมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน/ประชาสังคม (ต้องมีข้อตกลงชัดเจน หรือสัญญาจ้าง ได้แก่ Agreement, Term of Reference, Contract ไม่นับรวม MOU)	√	√
๓.๔ จำนวนรางวัลหรือนโยบายระดับชาติ/นานาชาติ ที่เกิดจากโครงการหรือกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย		√
๓.๕ จำนวนศูนย์บริการทางวิชาการ/วิชาชีพ ที่ได้รับการรับรองความเป็นเลิศระดับชาติ/นานาชาติ (ทั้งนี้จะต้องมีหน่วยงานรับรองจากภายนอก หรือกรรมการคุณภาพของมหาวิทยาลัยเป็นผู้กำหนดเกณฑ์)		√
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ Excellence in management for sustainable organization		
๔.๑ ระดับความผูกพันของบุคลากร (เฉพาะกลุ่ม Talent)		√
๔.๒ จำนวนส่วนงานที่มีรายได้สูงกว่ารายจ่าย		√
๔.๓ ร้อยละของการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนการเบิกจ่าย	√	√
๔.๔ ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บริการกลุ่มต่างๆ ต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของมหาวิทยาลัย		√
๔.๕ ร้อยละของส่วนงาน/หน่วยงาน ที่ผ่านเกณฑ์ประเมินตามตัวชี้วัดมหาวิทยาลัยเชิงนิเวศน์ต่อส่วนงาน/หน่วยงาน ทั้งหมดที่เข้าร่วม		√
๔.๖ จำนวนส่วนงานที่ได้ระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า ๒๐๐/๓๐๐ ในการประเมิน EdPEX	√	√
๔.๗ ระดับการรับรู้/ความเข้าใจในภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน/ภายนอก		√

สรุปจำนวนตัวชี้วัด

- จำนวน Corporate KPIs ๑๑ ตัวชี้วัด
- จำนวน KPIs ๒๔ ตัวชี้วัด